

179/1 FISKEBØLVASSDRAGET

FYLKE: Nordland
Kommune: Hadsel

Nedbørfelt: 10 km²
Toppunkt: 906 m o.h.
Utløpspunkt: 0 m o.h.
Marin grense: ca 35 m o.h.
Kraftpotensial: -
SP-kategori: -
Økonomiklasse: -
Naturgeogr. region: 42c

Fiskebølvassdraget ligger på den nordvestlige delen av Austvågøya. Det renner mot nordøst med utløp i Hadsselfjorden ved Fiskebøl.

Klimaet er kjølig oseanisk. Årsnedbøren er i størrelsesorden 2000 mm. Lavereliggende deler mottar noe mindre, mens de høyereliggende deler mottar mellom 2000 og 2500 mm.

Vassdraget har en flat dalbunn omkranset av kvasse tinder. Dalsidene er forholdsvis slake nederst, men reiser seg bratt opp mot Strøna og Lunnestinden i vest, Trolldalstinden i sør og Brettviktinden i øst. Strøna er nedbørfeltets høyeste topp. Storvatnet med et areal på 0,5 km² er nedbørfeltets største innsjø, og dekker et betydelig areal i dalbunnen. Innsjøen mottar vann fra Botnelva som følger hoveddalen, og fra Lortvannet, et av nedbørfeltets få vann. Fra Storvatnet og til utløp i sjøen har Dalselva et meanderende løp. Like før utløpet renner den gjennom Tjørna som er et lite sirkelrundt, grunt vann (<0,1 km²) preget av stor gjennomstrømming.

Med unntak av mindre felt lokalisert til fjellpartiet i vest der det finnes granitt, består berggrunnen i vassdraget utelukkende av mangeritt. Det er en del løsmasser i dalbunnen og noe rasmark under de bratteste fjellene.

Nedre del av dalbunnen som tilhører mellomboreal sone har innmark, bjørkeskog og myr. Dalsidene har fattige bjørkeskogtyper i nord, rikere typer lenger sør med blant annet høgstaude- og sumpskog. I de bratteste sidene er det sparsomt med vegetasjon.

Riksvei 29 krysser feltet nær utløpet der det også finnes spredt bosetning. Det går vei inn til et gårdsbruk sør for Tjørna. Herfra fortsetter traktorvei inn til ei hytte ved Storvatnet. Med unntak av noen granplantefelt samt spor etter torvuttak er vassdraget lite berørt.

Naturfaglige verdier

Til tross for at vassdraget er lite har det betydelige naturfaglige verneverdier. Det har noe av Lofotens tindennatur og er nesten uten tekniske inngrep. Det er vanskelig å finne vassdrag i denne delen av Lofoten som ikke er påvirket av dels betydelige inngrep. Ornitologisk og botanisk er det egnet som typevassdrag.

Geofag

Bortsett fra vassdragets nedre deler der det er utviklet et meanderende løpssystem, inneholder ikke vassdraget lokaliteter av spesiell geofaglig interesse.

*Liten verneverdi **

Botanikk

Vassdraget er relativt artsfattig, og det har få sjeldne arter. Det veksler imidlertid fra karrig til uvanlig frodig natur, mens innsjøene har en variert vannvegetasjon. Objektet omfatter de fire

vegetasjonssonene og derfor også de fleste samfunn som er typiske for regionen Lofoten-Vesterålen. Det er representativt for Lofoten, og har betydning både for undervisning og forskning. Vassdraget framstår som mer uberørt enn de øvrige Verneplan IV- objektene i regionen.

*Stor verneverdi ****

Landfauna

Nedbørfeltet har moderat til bra forekomst av våtmarksfugler. De ulike gruppene er jevnt bra representert, men de fleste arter er representert med få individer. Tjørna er den viktigste lokaliteten. Det er her de fleste artene hekker, og i tillegg søker flere andre fugler næring her. Den nederste delen av vassdraget har betydning som næringsøkområde, også for trekkfugl. Nedbørfeltet er av betydning for rovfugl.

*Stor verneverdi ****

Vannfauna

Anadrom fisk går opp til Storvatnet, totalt ca 4 km. Laks og sjøørret dominerer, men det finnes også noe sjørøye. Deler av vassdraget har gjengroingsproblemer. Storvatnet er til dels overbefolket av røye og ørret. Vassdraget er dårlig kjent ferskvannsbiologisk.

*Middels verneverdi ***

Kulturminneverdier

Ved fjorden er det gjort flere gravfunn som vitner om gårdsbosetting i jernalderen. Gårdene på Fiskebøl har enkelte hus fra 1800-tallet. På Sørgård står et stabbur som opprinnelig var rorbu og gammelt våningshus, men som fra ca 1920 har vært brukt som redskapshus. På et nedlagt småbruk på Meland ligger det et våningshus som ble flyttet hit i 1860. På Meland finnes dessuten 16 tufter etter gården Øverjordet, som ifølge lokal tradisjon var en gammel skrivergård. En vil kunne finne utmarksminner oppover langs vassdraget.

Området har kulturminner med kulturhistoriske verdier i lokal sammenheng.

*Middels verneverdi ***

Friluftsjnteresser

Landskapet er kontrastrikt og gir rom for ulike opplevelser. Tilgjengeligheten er god. Befolkningen i området bruker vassdraget som nærturområde. For øvrig er det en del turister som ferdes i området. Vanligste friluftslivsaktiviteter er fiske, fotturer, jakt, bærplukking og skiturer. Storvatnet er godt egnet til roturer og annen båtbruk. Tiltak som vil bedre mulighetene for friluftsliv i vassdraget er bl.a. ei fiskehytte, fiskestelltiltak og stier. Det kan være vanskelig å finne andre områder for utøvelse av flere friluftslivsaktiviteter.

*Middels verdi ***

Landbruksinteresser

Nedbørfeltet omfatter ca 3000 da produktiv skogsmark, 85 da dyrket mark og 70 da dyrkbart areal. Kun ett bruk er i drift som kombinasjonsbruk med sauehold. Skogsmarka er for en stor del bevokst med gammel og stor bjørkeskog. Til sammen 200 da er tilplantet med gran. Skogsbilvei inn i området har vært planlagt i flere år. Det er små utviklingsmuligheter for jordbruket. I skogen er det derimot en del ressurser å ta vare på.

Liten/middels verdi ()